

Regeringens proposition

2003/04:42

Torv och elcertifikat

Prop.
2003/04:42

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 november 2003

Göran Persson

Leif Pagrotsky
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i lagen (2003:113) om elcertifikat.

Förslaget innebär att torv blir ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk.

Vidare innebär förslaget att elleverantörerna fortlöpande, till tillsynsmyndigheten, skall anmäla den ersättning de tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år. Myndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar. Bakgrunden till förslaget är att elanvändare med en liten förbrukning av el har ett informationsbehov när det gäller den ersättning som olika elleverantörer tar ut när de hanterar kvotplikten.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2004.

Innehållsförteckning

Prop. 2003/04:42

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat	4
3	Ärendet och dess beredning.....	7
4	Torv som certifikatberättigande bränsle.....	8
5	Information om elleverantörernas ersättningar	14
6	Elintensiv industri.....	16
7	Kvotens utveckling över tiden.....	18
8	Konsekvenser för små företag	20
8.1	Förslaget till ändringar i lagen om elcertifikat.....	20
9	Författningskommentar	22
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian med förslag till ändringar i lagen (2002:113) om elcertifikat (dnr N2001/10077/ESB).	26
Bilaga 2	Promemorians förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.....	30
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	33
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag	34
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	37
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 13 november 2003.....	39

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2003/04:42

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat Prop. 2003/04:42

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:113) om elcertifikat

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 5 § och 6 kap. 15 § skall ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 2 kap. 1 a § och 6 kap. 10 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor *och torv* (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

2 §

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: *en energikälla som förnyas på naturlig väg,* 1. förnybar energikälla: *vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,*

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. kvotplikt: en elanvändares skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret), och

6. hantering av kvotplikt: att köpa elcertifikat, att ge in deklARATION till tillsynsmyndigheten och att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret samt de övriga åtgärder som är förknippade med nämnda uppgifter.

1 a §

Berättigad att bli tilldelad elcertifikat är även innehavaren av ett enligt 5 § godkänt kraftvärmeverk, där el produceras med användande av torv.

5 §

Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en produktionsanläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1 eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

6 kap.

10 a §

Elleverantörer, som hanterar kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år, skall fortlöpande till tillsynsmyndigheten anmäla de ersättningar de enligt 4 kap. 10 § tar ut av sådana elanvändare. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

15 §

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 § och en deklaration enligt 4 kap. 8 § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 §, en deklaration enligt 4 kap. 8 § och en anmälan enligt 6 kap. 10 a § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

3. Elleverantör som har gällande avtal med elanvändare som sträcker sig längre än till den 1 maj 2003 har rätt att av elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterat ta ut kostnaden för att hantera kvotplikten i enlighet med 4 kap. 10 §.

3. Elleverantör som har gällande avtal med elanvändare som sträcker sig längre än till den 1 maj 2003 har rätt att av elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterat ta ut kostnaden för att hantera kvotplikten i enlighet med 4 kap. 10 §. *Sådan elleverantör omfattas inte av anmälningsskyldigheten enligt 6 kap. 10 a §.*

Denna lag träder i kraft den 1 april 2004.

Lagen (2003:113) om elcertifikat (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU6, rskr. 2002/03:133) trädde i kraft den 1 maj 2003. Vid remissbehandlingen av departementspromemorian *Lag om elcertifikat* (Ds 2002:40) anförde några remissinstanser att torv bör vara ett certifikatberättigande bränsle, medan andra hade motsatt åsikt. I propositionen *Elcertifikat för att främja förnybara energikällor* (prop. 2002/03:40, s. 41) aviserade regeringen att den avsåg att vid en senare tidpunkt överväga torvens eventuella, framtida roll i elcertifikatsystemet. Näringsutskottet har i sitt betänkande anfört att torv bör ingå i elcertifikatsystemet och att riksdagen, genom ett tillkännagivande, bör anmoda regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad utskottet anför. Riksdagen har tillkännagett som sin mening vad utskottet anför.

Det har visat sig att elanvändare med en liten förbrukning av el har ett behov av att på ett enkelt sätt kunna jämföra de priser som elleverantörerna enligt 4 kap. 10 § lagen om elcertifikat tillämpar när de hanterar kvotplikten.

Vidare har företrädare för företag kontaktat Näringsdepartementet och gjort gällande att kretsen av elintensiva industrier, som enligt 4 kap. 2 § 3 lagen om elcertifikat har åsatts kvotplikten noll för den el som förbrukas i tillverkningsprocessen, är för snäv och att den bör utökas.

I 4 kap. 1 § lagen om elcertifikat finns en bestämmelse som reglerar kvotpliktens omfattning och utveckling under åren 2003–2010. Som en följd av torvens inträde i elcertifikatsystemet och en eventuell utökning av kretsen elintensiva industrier som åsatts kvoten noll för den el som förbrukas i tillverkningsprocessen skulle en mindre, teknisk justering av dessa kvoter kunna behöva göras.

Med anledning av det ovan anförda har en departementspromemoria utarbetats (dnr N2001/10077/ESB). I denna presenteras en analys och de förslag till ändringar i lagen om elcertifikat som de ovan nämnda förhållandena bör medföra. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2001/10077/ESB).

Regeringen har under beredningen haft uppvaktningar från och diskussioner med företrädare för företag och branschorganisationer, som berörs av förslaget.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 16 oktober 2003 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 4*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*.

Regeringen har i propositionen följt Lagrådets förslag och synpunkter. Dessutom har vissa redaktionella ändringar gjorts i lagtexten. Regeringen behandlar Lagrådets synpunkter i författningskommentaren.

Regeringens förslag: Elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall vara certifikatberättigande.

Departementspromemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom *Naturvårdsverket*, *Statskontoret*, *Svenska Gruvföreningen*, *Svenska Naturskyddsföreningen* och *Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)* tillstyrker förslaget. *Naturvårdsverket* anser att energitorv kan likställas med fossila bränslen, men att det är positivt att torven inte inordnas under begreppet förnybar energikälla. *Statskontoret* och *Svenska Naturskyddsföreningen* pekar på att torv inte är en förnybar energikälla enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (2001/77/EG) av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el, (RES-direktivet). *Naturskyddsföreningen* anser även att syftet med elcertifikatsystemet åsidosätts, om torven skall vara ett certifikatberättigande bränsle och att Sverige inte kan tillgodoräkna sig den elproduktion som härrör från torvförbränningen för att nå EU:s mål för Sverige. *Svenska Gruvföreningen* anser att torven i stället bör övervägas när det sker en allmän översyn av vilka energislag som skall ingå i elcertifikatsystemet och anför vidare att konkurrensen snedvrids om torven, men inte sorterat avfall, skall vara ett certifikatberättigande bränsle. *Svensk Fjärrvärme* framhåller att konkurrensen mellan torv och biobränslen inte kommer att förändras, eftersom biobränslen även i fortsättningen kommer att väljas framför torv. *Skogsindustrierna* anser att förslaget innebär att efterfrågetrycket på biobränslen kommer att mildras. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anser att torv och biobränslen i stor utsträckning konkurrerar med varandra på samma marknad, men att de även kan sägas komplettera varandra. *SERO* anser att elcertifikat inte bör vara ett medel att göra torven konkurrenskraftig mot fossila bränslen. *Svenska Torvproducentföreningen* anser att torv bör likställas med den förnybara energikällan biomassa enligt RES-direktivets och lagens definition, medan *Riksskatteverket* ser en risk att företag kan komma att betrakta torven som ett biobränsle i skattemässigt hänseende. *Vindkraftsbranschens Investerings- och Projekteringsföretag* och *Vindkraftsleverantörerna i Sverige* har ingen erinran mot förslaget, om kvotplikten höjs i förhållande till den mängd el som torven kan förväntas producera.

Bakgrund: I propositionen *Elcertifikat för att främja förnybara energikällor* (prop. 2002/03:40, s. 41) aviserade regeringen att den avsåg att bedöma torvens eventuella roll i elcertifikatsystemet och att Europaparlamentets och rådets direktiv (2001/77/EG) av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el (EGT L 283/2001, 27.10.2001 s. 33, Celex 32001L0077), (RES-direktivet), samt Torvutredningens betänkande *Uthållig användning av torv* (SOU 2002:100) och dess remissbehandling skulle vara en av flera utgångspunkter för en sådan bedömning.

Näringsutskottet har i sitt betänkande (bet. 2002/03:NU6) kommit till slutsatsen att torv bör ingå i elcertifikatsystemet. Skälen för denna slutsats är enligt betänkandet miljömässiga. Om torv inte blir certifikatberättigande kommer torven som bränsle i kraftvärmeverk att konkurreras ut av kol, vilket enligt utskottet leder till ökade miljöstörande utsläpp. Riksdagen har beslutat i enlighet med betänkandet.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagens beslut innebär att det finns en politisk majoritet för att torv skall omfattas av certifikatsystemet.

Torv och biobränslen

Några remissinstanser har avstyrkt förslaget. Naturskyddsföreningen har särskilt pekat på att syftet med elcertifikatsystemet åsidosätts, om torven blir ett certifikatberättigande bränsle. Som framgår nedan anser regeringen att det finns starka skäl som talar för att torven inte bör inordnas under begreppet förnybar energikälla. Detta ställningstagande leder i sin tur till slutsatsen att systemet, genom förslaget, kommer att få två ändamål, dels att främja produktion av el med användning av förnybara energikällor, dels att främja produktion av el med användning av torv. Elcertifikatsystemets huvudsakliga ändamål skall även fortsättningsvis vara att främja produktion av el med användande av förnybara energikällor. Den utvidgning som sker genom förslaget får dock inte innebära en risk att det huvudsakliga syftet med systemet kan ifrågasättas. Av remissvaren framgår att torvens roll i förhållande till biobränslena är en särskilt viktig fråga i det sammanhanget.

Enligt Näringsutskottets bedömning finns det ingen risk för att torv skall tränga ut användningen av biobränslen, eftersom torven inte utgör något alternativ till sådana bränslen. Några remissinstanser tar upp denna fråga, men svaren visar att det finns en varierande syn på konkurrensen mellan dessa bränslen. Användningen av torv och biobränslen i kraftvärmeverk regleras på olika sätt, bl.a. genom de villkor som uppställs för tillstånd till verksamheten. Innehavare av anläggningar som fått investeringsstöd enligt 1997 års energipolitiska program har förbundit sig att under minst fem år använda biobränslen i en omfattning som motsvarar minst 70 procent av den totala bränsleförbrukningen. Näringsutskottets betänkande indikerar att man ser torven som ett komplement till biobränslen. Regeringen delar utskottets bedömning, att det inte finns risk att torven tränger ut biobränslena som certifikatberättigande bränslen. Om det ändå skulle visa sig att torven tränger ut biobränslen ur elcertifikatsystemet, finns det enligt regeringens uppfattning anledning att på nytt överväga torvens roll i elcertifikatsystemet. Regeringen avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma till riksdagen.

Svenska Gruvföreningen har i sitt remissvar pekat på att konkurrensen kan snedvridas om torv, men inte sorterat avfall, skall vara ett certifikatberättigande bränsle i fjärrvärmeanläggningar som producerar både värme och el. Regeringen har tidigare (prop. 2002/03:40 s. 41) konstaterat att synen på vilka bibränslen som är godtagbara i elcertifikatsystemet kan förändras över tiden. I propositionen *Ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp* (prop. 2002/03:117) redogör regeringen för inriktningen på avfallspolitiken. Regeringen framför i propositionen att det är viktigt att möjligheterna till elproduktion övervägs och används vid förbränning av avfall. Vid beredningen av europeiska kommissionens förslag till direktiv om främjande av kraftvärme är samma bedömning utgångspunkt för alla bränslen. Propositionens förslag har lett till att regeringen beslutat om ett kommittédirektiv, *Skatt på avfall som förbränns samt översyn av lagen (1999:673) om skatt på avfall* (dir. 2003:96), med uppdrag att lämna förslag till hur en skatt på avfall som förbränns lagtekniskt kan utformas och att bedöma lämpligheten av att införa en sådan skatt, eller om andra ekonomiska styrmedel i stället bör förordas. Då avfallsbränslena har ett väsentligt lägre marknadspris än torv, bedömer regeringen att avfallsbränslenas konkurrenskraft kommer att bestå, även om torv blir ett certifikatberättigande bränsle. Regeringen avser att noga följa utvecklingen, så att möjligheterna till elproduktion övervägs och används vid förbränning av avfall.

Torvens klassificering

Hur torvbränsle kan klassificeras har inte bara betydelse för hur elcertifikatlagens ändamål skall definieras, utan även för var torven skall behandlas i lagen. Vid bedömningen av dessa frågor är RES-direktivet och Torvutredningens slutsatser viktiga utgångspunkter.

RES-direktivet upptar inte torv i definitionen av vad som är förnybara energikällor, vilket Statskontoret och Naturskyddsföreningen särskilt pekat på.

Torvutredningen konstaterade bl.a. att i flertalet internationella energisammanhang betraktas torv som ett fossilt bränsle, eller i vart fall inräknas den inte uttryckligen bland förnybara bränslen eller bibränslen. Utredningen drog slutsatsen att energitorv i ett nationellt perspektiv inte bör inordnas i *någon* klassificeringsmodell.

Enligt Naturvårdsverket, som i sitt remissvar påminner om de utsläpp av växthusgaser som förbränning av torv ger upphov till, kan energitorv i allt väsentligt likställas med fossila bränslen. Man ser dock positivt på departementspromemorians förslag, att inte inordna torven under begreppet förnybar energikälla i lagen (2003:113) om elcertifikat.

Ändamålet med lagen om elcertifikat är enligt 1 kap. 1 § att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor. I 2 kap. 1 § lagen om elcertifikat anges de förnybara energikällor som, när de används vid elproduktion i en godkänd anläggning, berättigar anläggningens innehavare att tilldelas elcertifikat. I bestämmelsen upptas vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi och bibränslen.

Vattenkraften regleras i 2 kap. 2–3 §§. Lagens avgränsning är förenlig med RES-direktivets definition av förnybara energikällor. Regeringen anser att det finns starka skäl som talar för att torven inte bör likställas med och därmed inordnas under begreppet förnybar energikälla, såsom det avgränsats i lagen om elcertifikat. Näringsutskottets betänkande indikerar dessutom att avsikten inte varit att klassificeringsmässigt likställa torv med biobränslen.

Svenska Torvproducentföreningen, som anser att torven skall likställas med den förnybara energikällan biomassa, har pekat på tillägget i artikel (9) i RES-direktivets ingress, som innebär att direktivets definition av biomassa inte utesluter en annan definition, för andra syften, än de som anges i direktivet. Direktivets syfte enligt artikel 1 är att främja en ökning av de förnybara energikällornas bidrag till elproduktionen på den inre marknaden för el, vilket möjliggörs genom lagen om elcertifikat. Direktivet har i samma syfte genomförts i svensk lagstiftning genom den nedan beskrivna lagen (2003:437) om ursprungsgarantier avseende förnybar el (prop. 2002/03:85, bet. 2002/03:NU11, rskr. 2002/03:233). Att definiera ett annat syfte med att inkludera torven i elcertifikatsystemet, men samtidigt inordna den under de förnybara energikällorna, är därför inte logiskt.

Att inordna torven i elcertifikatsystemet, så att produktion av el med användning av torv kommer att vara certifikatberättigande, innebär att lagen, genom förslaget, får två ändamål. Dels att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor, dels att främja produktion av el med användande av torv. Detta bör återspeglas i den nämnda paragrafen, genom att torven omnämns redan där.

Den el som produceras med användning av förnybara energikällor har för enkelhetens skull fått beteckningen ”förnybar el” i samma paragraf. Begreppet återfinns även i 1 kap. 2 § 2 och 3, 2 kap. 5 och 6 §§ samt i 4 kap. 3 § lagen om elcertifikat. Samma begrepp finns även i lagen om ursprungsgarantier avseende förnybar el. Även om begreppet har en något vidare innebörd där, överensstämmer det i stor utsträckning med den innebörd det har i lagen om elcertifikat och de skillnader som avses är lätta att identifiera. Lagen om ursprungsgarantier omfattar inte torv, den har en något vidare definition av biobränslen och den omfattar även den storskaliga vattenkraft som fanns när lagen om elcertifikat trädde i kraft. Såsom Torvutredningen konstaterat sker en kontinuerlig och långsam nybildning av torv. Att av rent lagtekniska skäl använda begreppet ”förnybar el” även för sådan el som producerats med användning av torv bedöms vara acceptabelt. Begreppet ”förnybar el” bör därför inte ändras eller kompletteras i lagen om elcertifikat.

Däremot bör definitionen i 1 kap. 2 § 1 lagen om elcertifikat förtydligas. Enligt sin nuvarande lydelse är definitionen på en förnybar energikälla ”en energikälla som förnyas på naturlig väg”. Torv förnyas på naturlig väg, men kan – som ovan konstaterats – inte inordnas under de förnybara energikällorna. Det är således nödvändigt att ändra denna definition genom att ange de förnybara energikällor som avses i lagen om elcertifikat, nämligen vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi samt biobränslen och vattenkraft.

En ny bestämmelse, som anger förutsättningarna för att tilldelas elcertifikat vid elproduktion som sker med användning av torv, bör tas in

som en egen paragraf efter 2 kap. 1 §. Den användning av torvbränsle som Näringsutskottet anser skall vara certifikatberättigande äger rum i kraftvärmeverk. En ny paragraf – 1 a § – bör således införas i 2 kap., som innebär att innehavaren av ett godkänt kraftvärmeverk, där el produceras med användning av torv, skall vara berättigad att tilldelas elcertifikat. På så sätt kommer den att behandlas före bestämmelserna i 2 och 3 §§ som gäller vattenkraften. En sådan placering innebär dessutom att de följande bestämmelserna i 4–6 §§, som gäller mätning och rapportering av certifikatberättigande elproduktion, godkännande av anläggningar samt den faktiska tilldelningen av elcertifikat, kommer i en logisk följd även för den certifikatberättigande elproduktion som kommer att ske med användning av torv.

Vid förbränning av torv utgår ingen energi- eller koldioxidskatt, men däremot svavelskatt. Riksskatteverket har i sitt remissyttrande pekat på risken att företag kan komma att betrakta torven som ett biobränsle i skattemässigt hänseende. De skäl som ovan anförts bedöms dock på ett tillräckligt tydligt sätt klargöra att torven inte skall likställas med biobränslen, såvitt avser lagen om elcertifikat.

Lagen om ursprungsgarantier avseende förnybar el innehåller bestämmelser om en rätt för elproducenter att få s.k. ursprungsgarantier för el som producerats med användande av förnybara energikällor (förnybar el). Lagen trädde i kraft den 1 oktober 2003. Dess bestämmelser bygger i viss utsträckning på lagen om elcertifikat. Torv omfattas inte av RES-direktivet och följaktligen är torv inte heller en sådan energikälla som omfattas av den lagens bestämmelser.

Enligt 4 § 1 lagen om ursprungsgarantier har den rätt att få ursprungsgarantier som enligt 2 kap. 1 § 1–4 lagen om elcertifikat är berättigad att bli tilldelad elcertifikat. Det gäller den som producerar el med användande av en eller flera av de förnybara energikällorna vindkraft, solenergi, vågenergi och geotermisk energi. Enligt 4 § 3 lagen om ursprungsgarantier är även innehavare till anläggningar där el produceras med användande av biobränslen berättigade att få ursprungsgarantier. Att denna energikälla regleras särskilt i lagen om ursprungsgarantier beror på att endast vissa typer av biobränslen är certifikatberättigande enligt 4 § förordningen (2003:120) om elcertifikat, medan lagen om ursprungsgarantier har en vidare definition av sådana bränslen. Vidare föreskrivs det i 5 § lagen om ursprungsgarantier att innehavaren av en produktionsanläggning, som vill få ursprungsgarantier, skall anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Detta gäller dock inte om anläggningen redan har godkänts enligt 2 kap. 5 § lagen om elcertifikat.

Den elproduktion som i elcertifikatsystemet kan komma i fråga med användning av torv kommer att ske i kraftvärmeverk. Ett kraftvärmeverk där biobränslen används vid elproduktionen kan godkännas enligt 2 kap. 5 § lagen om elcertifikat. Detta gäller oavsett om anläggningens innehavare bara använder de biobränslen som anges i den ovan nämnda förordningen, eller en blandning av certifikatberättigande bränslen och sådana biobränslen som omfattas av lagen om ursprungsgarantier. Hur en sådan blandning av bränslen skall behandlas regleras i 2 kap. 4 § tredje stycket lagen om elcertifikat, som innehåller en bestämmelse om att innehavaren i sådana fall skall särskilt beräkna och rapportera den certifikatberättigande elproduktionen. När även torv börjar användas i en

sådan anläggning berättigar även den elproduktion som härrör från torven till elcertifikat. Torven omfattas dock inte av lagen om ursprungsgarantier, men detta förhållande regleras genom 6 § i samma lag. Enligt denna paragraf får ursprungsgarantier utfärdas bara för den andel av elen som producerats med användning av sådana energikällor som avses i 4 §. På motsvarande sätt som i lagen om elcertifikat finns det dessutom en bestämmelse i 7 § tredje stycket lagen om ursprungsgarantier, som innebär att anläggningens innehavare skall särskilt beräkna och rapportera den elproduktion som berättigar till ursprungsgarantier. Att föra in torven som ett certifikatberättigande bränsle innebär således inga komplikationer, som bör föranleda förslag till ändringar i lagen om ursprungsgarantier avseende förnybar el.

Såsom ovan beskrivits kommer den lagändring som torven föranleder att tillämpas på kraftvärmeverk, som kan elda med biobränslen och torv, men även med inblandning av bränslen som inte berättigar till elcertifikat. I 5 § 1 förordningen om elcertifikat finns en bestämmelse om blandningar av biobränslen och ”annat bränsle”. Att föra in torven i elcertifikatsystemet bör föranleda en justering av begreppet ”annat bränsle” i den paragrafen, så att det tydligt framgår att det inte omfattar torv.

Torvens inverkan på kvoten

Enligt Torvutredningens bedömning väntas torvanvändningen öka om torven blir ett certifikatberättigande bränsle. Det förväntade tillskottet till den certifikatberättigande elproduktionen bedöms bli relativt litet och omfatta cirka 0,2 TWh elproduktion i kraftvärmeverk under 2004. Vilka effekter detta tillskott av certifikatberättigande produktion kan ha på kvotens storlek och dess utveckling över tiden redovisas i avsnitt 7.

EU:s vägledande mål och Europeiska kommissionens prövning av elcertifikatsystemet

Syftet med det nämnda RES-direktivet är enligt artikel 1 bl.a. att främja en ökning av de förnybara energikällornas bidrag till elproduktionen på den inre marknaden för el. Medlemsstaterna skall enligt artikel 3.1 vidta lämpliga åtgärder för att främja en sådan ökning i enlighet med vägledande nationella mål, som för Sveriges del bestämts som en ökning med 10 TWh från 2002 års nivå till år 2010 (prop. 2001/02:143, bet. 2001/02:NU17, rskr. 2001/02:317). Direktivets artikel 3 föreskriver även att medlemsstaterna, med jämna mellanrum, skall offentliggöra rapporter som skall innehålla en analys av förverkligandet av nationella vägledande mål och att kommissionen, på grundval av dessa rapporter, bl.a. skall bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna gjort framsteg när det gäller att förverkliga dessa mål. Eftersom RES-direktivet inte omfattar torv kan, såsom Naturskyddsföreningen påpekat, den elproduktion som härrör från torv inte beaktas vid den beskrivna rapporteringen och bedömningen.

Europeiska kommissionen har gjort bedömningen att elcertifikatsystemet är förenligt med EG-fördraget. Om torv skall vara

certifikatberättigande, så krävs en förnyad prövning av kommissionen. Den nu föreslagna ändringen anmäldes därför av regeringen den 2 juli 2003. Eftersom torven, enligt förslaget, inte inordnats under de förnybara energikällorna i lagen om elcertifikat, betonar regeringen bl.a. miljöfördelarna genom att samtliga kraftvärmeanläggningar som kommer att använda torv uppfyller de kriterier för högeffektiv kraftvärme som för närvarande diskuteras inom EU.

5 Information om elleverantörernas ersättningar

Regeringens förslag: Elleverantörerna skall fortlöpande till tillsynsmyndigheten anmäla den ersättning de tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

Departementspromemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Statskontoret* tillstyrker att elleverantörer skall anmäla den ersättning de tar ut. *Statskontoret* saknar dock närmare motivering till den gräns som föreslås och betonar att även större kunder har behov av dessa uppgifter. *Konsumentverket* instämmer i förslaget. *Svenska Fondhandlareföreningen* är likaledes positiv till förslaget, som ger ett visst stöd för prisbildningen på marknaden och därmed en förbättring av marknadsfunktionen och konkurrensen. *Kommunförbundet* stödjer förslaget. *Svensk Energi* och *Oberoende Elhandlare* är positiva till förslaget. De anser att det dock är viktigt att det klargörs vad som skall rapporteras in. *EnergiRådgivarna* anser att förslaget är positivt. *Svensk Elbrukarförening* anser att förslaget om rapporteringsskyldighet bör ersättas med ett tvång för elleverantören att alltid ange ett fast totalpris för både el och elcertifikat när fasta elpriser offereras. *Svenska Kalkföreningen* och *Svenska Gruvföreningen* anser att förslaget skapar onödigt byråkrati som medför kostnader, vilka i slutänden drabbar slutkunden. *Vindkraftsbranschens Investerings- och Projekteringsföretag* och *Vindkraftsleverantörerna i Sverige* har inget att erinra emot att detta system införs. *Statens Energimyndighet* avstyrker förslaget och föreslår att företagen skall vara skyldiga att efter begäran från myndigheten lämna de aktuella uppgifterna.

Bakgrund: Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat system för att främja produktion av el med användning av förnybara energikällor och i fortsättningen även med torv. Detta innebär bl.a. att priset på elcertifikat kommer att variera över tiden i relation till det utbud och den efterfrågan som finns på marknaden.

De som hanterar kvotplikten – vilka i huvudsak är elleverantörerna – har ålagts en skyldighet att årligen införskaffa ett visst antal elcertifikat i förhållande till elanvändarnas förbrukning av el. Dessa leverantörer har vidare rätt att enligt 4 kap. 10 § lagen (2003:113) om elcertifikat ta ut

ersättning för den tjänst det innebär att hantera kvotplikten för de elanvändare som inte själva hanterar sin kvotplikt. När elleverantören fakturerar elanvändaren för dennes förbrukning av el skall en särskild uppgift lämnas i fakturan om vad denna tjänst kostar. Elanvändarens kostnad för tjänsten att hantera kvotplikten får inte slås ihop med kostnaden för elen på fakturan, utan den skall redovisas särskilt. Avsikten är att den kostnad som hänför sig till elcertifikaten skall vara tydlig för elanvändaren. Redovisningen kan vidare bidra till att konkurrensen mellan elleverantörer ökar.

Skälen för regeringens förslag: Att kunna jämföra priser och andra villkor är viktigt på alla marknader, inte minst på elmarknaden vid val av elleverantör. Elanvändarna bör därför ges förbättrade möjligheter att jämföra de priser som elleverantörerna tillämpar när det gäller att hantera kvotplikten. Detta är inte minst viktigt när möjligheten att frivilligt hantera kvotplikten blivit aktuell inför år 2004. Behovet av att på ett lättillgängligt sätt få tillgång till sådan information är särskilt stort för elanvändare med en mindre förbrukning av el, t.ex. privatpersoner som bor i villor och lägenheter samt småföretagare. Det finns idag ingen offentlig redovisning över vilka ersättningar elleverantörerna tar ut av elanvändarna.

Det bör därför ställas ett krav på elleverantörerna, att till tillsynsmyndigheten regelbundet anmäla de ersättningar som tas ut av elanvändarna för att hantera kvotplikten. Kravet bör begränsas till sådana elanvändare, vars förbrukning inte överstiger 50 000 kilowattimmar per år. Denna förbrukningsnivå bedöms vara tillräckligt hög för att samtliga elanvändare med mindre förbrukning skall omfattas. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra vilka ersättningar som elleverantörerna tillämpar, vilket kan ske genom att myndigheten publicerar sådan information på sin hemsida eller på annat sätt offentliggör uppgifterna. Denna information bör kunna ge ett visst stöd för prisbildningen på marknaden och leda till en förbättring av marknadsfunktionen och konkurrensen. En bestämmelse om anmälningsskyldigheten bör tas in i 6 kap. lagen om elcertifikat, som behandlar tillsyn m.m.

Enligt förslaget skall anmälningarna göras fortlöpande. Närmare föreskrifter om vid vilka tidpunkter leverantörerna skall göra anmälningar och vilka uppgifter som skall lämnas i anmälningarna avses meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten. Utgångspunkten bör vara att anmälningarna skall göras kvartalsvis och att anmälan skall omfatta den totala ersättning som elleverantören ensidigt bestämt och tar ut av kunden. Den anmälda ersättningen skall därför, i förekommande fall, inkludera elcertifikatkostnad, eventuella påslag samt moms, så att en jämförelse mellan olika leverantörers debitering är möjlig att göra. Elleverantörernas anmälningar till myndigheten bör göras skriftligen. Det stora flertalet elleverantörer har tillgång till datorer och kommunicerar elektroniskt med myndigheten enligt 6 kap. 15 § lagen om elcertifikat. Den möjligheten bör också omfatta de anmälningar som nu är i fråga. Bestämmelsen bör därför kompletteras, så att anmälningarna och därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver. Regeringens bedömning är att anmälningsskyldigheten inte kommer att

ställa några omfattande krav på företagens administration och företagens kostnader för rapporteringen bedöms bli begränsade.

Tillsynsmyndighetens ansvar för elmarknadens funktioner har under de senaste åren förstärkts. Myndigheten har också givits en mer operativ roll som expertmyndighet avseende elhandelsfrågor. Den skall bl.a. följa och analysera utvecklingen på elmarknaden. Den skall också bidra till att konsumenter och små och medelstora företag har den information som krävs för att kunna agera på den avreglerade elmarknaden (prop. 2001/02:143). Vidare har tillsynsmyndigheten redan i dag uppgiften att informera om elcertifikatsystemet och följa utvecklingen på elcertifikatmarknaden. Myndigheten hanterar också flera administrativa uppgifter i elcertifikatsystemet. Regeringen anser att den nya uppgiften att hantera information om den ersättning elleverantörerna tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändarna ligger naturligt inom ramen för detta ansvar. Hanteringen av anmälningarna och offentliggörandet av ersättningarna bedöms inte vara omfattande och bör därför kunna hanteras inom ramen för myndighetens nuvarande resurser.

6 Elintensiv industri

Regeringens bedömning: Det är inte lämpligt att nu utöka kretsen av elintensiva industrier som omfattas av undantaget från kvotplikten. Denna fråga bör behandlas i den kommande översynen av elcertifikatsystemet, vilken är planerad att göras i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken 2004. Vid översynen kan då en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta industrins villkor göras.

Departementspromemorians förslag: Gruppen av elintensiv industri som omfattas av undantaget från kvotplikten utökas. El som förbrukats i tillverkningsprocessen i industrierna för återvinning av avfall och skrot av metall, blekning, färgning och annan textilberedning, framställning och bearbetning av planglas samt framställning av vegetabiliska och animaliska oljor och fetter skall inte beaktas vid beräkningen av kvotplikten.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket* anser att skälen för förslaget förefaller rimliga. *Statens energimyndighet* ser inga svårigheter för elcertifikatsystemet, om ytterligare industrier tillförs kretsen som omfattas av undantaget. *Jernkontoret*, *Svenskt Näringsliv*, *TEKOindustrierna*, *Skogsindustrierna*, *Plast- och Kemiföretagen* samt *Svenska Gruvföreningen* tillstyrker förslaget.

Svensk Energi, *Svenska Naturskyddsföreningen*, *Svensk Fjärrvärme*, *Svensk Elbrukarförening*, *Sveriges Energiföreningars Riksorganisation*, *Vindkraftsbranschens Investerings- och Projekteringsföretag* och *Vindkraftsleverantörerna i Sverige* är emot en utökning av undantaget från kvotplikten.

Jernkontoret, *Danisco AB*, *Svenska Gruvföreningen*, *Svenska Kalkföreningen*, *Plast- och Kemiföretagen*, *Rexam Petainer Lidköping AB* samt *Rexam Plastic Packaging AB* anser att definitionen på

elintensiv industri bör utformas i enlighet med Energiskattedirektivets eller SNED-utredningens förslag.

Svenska Bioenergiföreningen anser att energiintensiv industri bör innefattas i certifikatsystemet med de övrigt gällande begränsningarna vad gäller skatter för att klara konkurrensen.

Danisco AB, Rexam Glass AB och Rexam Beverage Can AB samt *Gröna Näringens Riksorganisation* anser att de branscher de representerar skall ingå i kretsen av energiintensiva industrier som omfattas av undantaget.

Bakgrund: Undantaget från kvotplikten för viss internationellt konkurrensutsatt elintensiv industri finns i 4 kap. 2 § 3 lagen (2003:113) om elcertifikat. Undantaget är begränsat till att enbart gälla de processer som är specifika för dessa företag när det gäller förbrukningen av el.

I propositionen *Elcertifikat för att främja förnybara energikällor* (prop. 2002/03:40 s. 110) konstaterade regeringen att kostnader motsvarande de som kvotplikten medför för svenska företag för närvarande saknas i flertalet av dessa företags konkurrentländer. Att ålägga den elintensiva industrin en kvotplikt skulle därför innebära en betydande konkurrensnackdel. Med detta som utgångspunkt ansåg regeringen det motiverat att el som förbrukas i tillverkningsprocessen i viss elintensiv industri skall undantas från kvotplikten. Riksdagen antog regeringens förslag, men gjorde samtidigt vissa justeringar när det gäller vilka industrier som skall omfattas av undantaget (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU6, rskr. 2002/03:133).

I den nämnda propositionen konstaterade regeringen att det pågick en översyn av reglerna för nedsättning av energiskatter för vissa sektorer och att Skattenedsättningskommitténs huvuduppgift var att utreda utformningen av regler för nedsättning av skatt på energi inom de sektorer som är utsatta för internationell konkurrens. Regeringen aviserade att det skulle finnas förutsättningar att göra en helhetsbedömning av de framtida villkoren för den elintensiva industrin med avseende på den samlade belastningen av skatter, avgifter och kvotplikten när kommittén slutfört sitt arbete. Kommittén slutförde sitt arbete i april 2003, då den presenterade sitt betänkande *Svåra skatter!* (SOU 2003:38). Betänkandet har remissbehandlats.

Skälen för regeringens bedömning: Det är inte lämpligt att nu utöka gruppen av elintensiv industri som omfattas av undantaget från kvotplikten fr.o.m. beräkningsåret 2004. Det finns starka skäl att avvakta den översyn av elcertifikatsystemet som planeras ske i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken 2004. Vid översynen kan då en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta industrins kvotplikt göras.

Om undantaget från kvotplikten nu utökas, innan ett konkret förslag till utformningen av regler för nedsättning av skatt på energi finns tillgängligt, skulle detta kunna skapa osäkerhet både för den elintensiva industrin och för de aktörer som skall hantera kvotplikten. En utökning av undantaget från kvotplikten fr.o.m. beräkningsåret 2004 skulle kunna medföra att förutsättningarna för den elintensiva industrin ändrades både inför år 2004 och år 2005. Det är angeläget att ett långsiktigt hållbart system för undantag från kvotplikten kan skapas, så att den elintensiva industrin får stabila förutsättningar. Regeringen anser det därför lämpligt

att avvakta den fortsatta beredningen av skattenedsättningskommittén Prop. 2003/04:42
betänkande.

Regeringens bedömning är vidare att det är väsentligt att hålla elcertifikatsystemet så stabilt som möjligt under systemets inledande fas och att ge samtliga aktörer rimliga möjligheter att förutse utvecklingen över tiden.

7 Kvotens utveckling över tiden

Regeringens bedömning: Kvotplikten bör inte ändras inför år 2004. Torvens inträde som ett certifikatberättigande bränsle i kraftvärmeverk påverkar inte påtagligt den tidigare fastställda kvotnivån för beräkningsåret 2004. I den översyn av elcertifikatsystemet som planeras ske under 2004 bör dock torvens inträde i elcertifikatsystemet särskilt beaktas när kvotnivåerna för år 2005 och framåt fastställs.

Departementspromemorians förslag: Kvotplikten skall höjas för att avspegla dels det elproduktionstillskott som torven medför, dels att ytterligare elintensiva industrier föreslås omfattas av undantaget från kvotplikten.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser har inte direkt berört kvotens utveckling över tiden, utan koncentrerat sina synpunkter på förslagen om torv och elintensiv industri. Vilka ställningstaganden som remissinstanserna gör i dessa avseenden får naturligtvis konsekvenser för deras hållning i frågan om kvotens utveckling över tiden. Här redovisas dock endast de remissinstanser som direkt berört frågan.

Svensk Energi, Oberoende Elhandlare och Svenska Fondhandlareföreningen är negativa till att kvoterna ändras och anser att snabba förändringar av kvotplikten skapar problem för aktörerna och för elcertifikatmarknaden. Det är viktigt med stabilitet och långsiktig förutsägbarhet i elcertifikatsystemet för att en andrahandsmarknad skall kunna fungera väl. *Svensk Fjärrvärme* anser att det finns en risk – om torvens andel av elproduktionen kraftigt ökar – att torven inkräktar på den förnybara delen i systemet. Det är därför viktigt att torvens andel av kvoten särskiljs i den kvotöversyn som skall göras vartannat år.

Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO) anser att kvotplikten bör höjas enligt förslaget, men utan att förslagen om torv och den elintensiva industrin genomförs.

Skälen för regeringens bedömning: Inriktningen på kvotnivån grundar sig på beräkningar utifrån målet, en ökning av användningen av el från förnybara energikällor med 10 TWh från 2002 års nivå till och med 2010. Kvotplikten är det krav som ställs på de kvotpliktiga att inneha ett visst antal elcertifikat på sitt certifikatkonto den 1 april varje år för att slippa att betala en kvotpliktsavgift. Kvotpliktsnivån lades fast för perioden 2003–2010 genom riksdagens beslut om att införa elcertifikatsystemet.

Torvutredningen har i sitt betänkande gjort bedömningar av nuvarande och planerad torvanvändning i kraftvärmeanläggningar. Under år 2002

producerades cirka 0,1 TWh el i kraftvärmeanläggningar. Utredningen bedömer att elproduktionen från torv skulle öka till cirka 0,2 TWh år 2003, om torven omfattas av elcertifikatsystemet. Utgående från utredningens underlag och med beaktande av den nu föreslagna lagens tidpunkt för ikraftträdande – den 1 april 2004 – bedöms det förväntade tillskottet till den certifikatberättigande elproduktionen i kraftvärmeverk för år 2004 omfatta cirka 0,2 TWh.

Det förslag som nu läggs fram om att elproduktion som sker med torv i kraftvärmeverk skall vara certifikatberättigande bedöms inte påtagligt påverka beräkningsunderlaget för kvotplikten för år 2004. Elproduktionen från torv kommer under 2004 att vara marginell och bedöms inte påverka förutsättningarna för den förnybara elproduktionen inom ramen för elcertifikatsystemet. Regeringen anser, i likhet med Svensk Energi m.fl., att det är viktigt för hela elcertifikatsystemets stabilitet och tillförlitlighet att kvotnivån fastställs för en längre tidsperiod. En känd och stabil kvotnivå medför att elproducenterna och de som hanterar kvotplikten har möjlighet att förutse kvotpliktens utveckling över tiden och att agera efter givna förutsättningar. En översyn av elcertifikatsystemet och kvotnivåerna är planerad till 2004. Det finns starka skäl som talar för att avvakta med förändringar av kvotnivåerna m.m. tills denna översyn har genomförts. Regeringens bedömning är därför att kvotnivåerna inte bör ändras inför år 2004.

Målet – att öka produktionen av el med förnybara energikällor med 10 TWh till år 2010 – står fast. Kvoten bör därför från och med beräkningsåret 2005 ökas med den beräknade elproduktionsvolym som torven beräknas medföra.

Som framgår av avsnitt 6 är det regeringens avsikt att göra en översyn av elcertifikatsystemet i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken år 2004. I denna översyn skall en första utvärdering av systemets funktion och effekter göras och det nationella målet för el producerad med förnybara energikällor skall utvärderas. Vidare skall en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrins kvotplikt då göras. I översynen bör ingå att värdera både de långsiktiga effekterna av att torv är ett certifikatberättigande bränsle och vilken nivå på torvanvändningen som bör inkluderas när kvotnivåerna för år 2005 och framåt fastställs.

8.1 Förslaget till ändringar i lagen om elcertifikat

De föreslagna ändringarna i lagen om elcertifikat innebär att torv blir ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk. Torvens marginella tillskott till den certifikatberättigande elproduktionen bedöms inte ge upphov till att kvotnivån för år 2004 bör justeras upp. En översyn av elcertifikatsystemet planeras i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken år 2004. Starka skäl talar för att avvakta med förändringar i kvotnivåerna tills denna översyn är gjord.

Förslaget innebär även att elleverantörerna regelbundet skall göra anmälningar till tillsynsmyndigheten om den ersättning de tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år och att myndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

Bakgrunden till förslaget är att elanvändare med en liten förbrukning av el har ett informationsbehov när det gäller den ersättning som olika elleverantörer tar ut när de hanterar kvotplikten.

Tillsynsmyndigheten och kontoföringsmyndigheten har till uppgift att sprida information om certifikatsystemet via ordinarie informationskanaler (t.ex. hemsidor och informationsmaterial), seminarier, samarbete med andra myndigheter och riktade insatser mot branschorganisationer. Konsekvenserna för små företag och deras behov skall särskilt beaktas.

Små elleverantörer

Antalet elleverantörer är ca 150 stycken. Merparten av dessa betecknas som små företag. Förslaget att torv blir ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk bedöms inte ha någon betydelse för den enskilde elleverantören. Då torvens tillskott till den certifikatberättigande elproduktionen inte kommer att ge upphov till att kvotnivån för år 2004 justeras upp, förändras inte elleverantörens ekonomiska eller administrativa situation.

Regeringen föreslår även att elleverantörerna regelbundet skall göra anmälningar till tillsynsmyndigheten om den ersättning de tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år. Förslaget kommer att innebära en viss administration som inte krävs i dag, men denna administrativa börda bedöms inte vara omfattande. En anmälan kan göras till myndigheten via Internet eller brev. De föreslagna reglerna gäller alla elleverantörer lika. Elleverantörens kostnader för denna rapportering bedöms vara marginella.

Små producenter

De föreslagna ändringarna innebär inte att några nya, lagstadgade uppgifter påförs de små producenterna. Ändringarna kommer inte heller indirekt ha någon påverkan för den verksamhet de bedriver.

De föreslagna ändringarna innebär inte att några nya lagstadgade uppgifter påförs nätägarna. Ändringarna kommer inte heller indirekt ha någon påverkan för den verksamhet de bedriver.

1 kap.

1 § Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor och torv (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

Ändringen är en följd av det förslag som har behandlats i avsnitt 4. Genom paragrafens nya lydelse omfattas även torv av elcertifikatsystemet. Elcertifikatsystemet har således två ändamål, dels att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor, dels att främja produktion av elektricitet med användande av torv. Torven omfattas inte av definitionen av förnybara energikällor såsom den föreslås utformas i 2 § 1 men har ändå, för elproduktion inom elcertifikatsystemet, inordnats under begreppet förnybar el, eftersom torven nybildas kontinuerligt. Begreppet förnybar el återfinns även i lagen (2003:437) om ursprungsgarantier avseende förnybar el, som delvis bygger på lagen (2003:113) om elcertifikat, och begreppet överensstämmer i huvudsak i de båda lagarna. Skillnaderna består i att lagen om ursprungsgarantier inte omfattar torv, dess 4 § omfattar även den storskaliga vattenkraft som fanns när lagen om elcertifikat trädde i kraft och i samma paragraf ges en vidare definition av biobränslen än vad som följer av 4 § förordningen (2003:120) om elcertifikat.

Förutsättningarna för att tilldelas elcertifikat vid elproduktion som sker med användning av torv finns reglerade i 2 kap. 1 a §.

2 § I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. kvotplikt: en elanvändares skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret), och

6. hantering av kvotplikt: att köpa elcertifikat, att ge in deklaration till tillsynsmyndigheten och att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret samt de övriga åtgärder som är förknippade med nämnda uppgifter.

Genom paragrafens nya lydelse ges en närmare definition av vad som avses med förnybara energikällor enligt denna lag. Ändringen är en följd av det förslag som har behandlats i avsnitt 4, där det slås fast att torven inte skall inordnas under de förnybara energikällorna i lagen (2003:113) om elcertifikat. Definitionen är förenlig med artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (2001/77/EG) av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el (EGT L 283/2001 27.10.2001 s. 33, Celex 32001L0077), där de förnybara energikällorna definieras som ”förnybara icke-fossila energikällor (vindkraft, solenergi, jordvärme, våg- och tidvattenenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsanläggningar och biogas)”. I fråga om biobränslen och vattenkraft finns vissa begränsningar som följer av 2 kap. 1 § 5 och 2 § lagen om elcertifikat.

2 kap.

1 a § *Berättigad att bli tilldelad elcertifikat är även innehavaren av ett enligt 5 § godkänt kraftvärmeverk, där el produceras med användande av torv.*

Genom paragrafen kommer elproduktion som sker med användning av torv i kraftvärmeverk att berättiga kraftvärmeverkets innehavare att tilldelas elcertifikat. Sådana kraftvärmeverk skall, i likhet med andra anläggningar, vara godkända av tillsynsmyndigheten enligt 2 kap. 5 § lagen (2003:113) om elcertifikat. Kraftvärmeverk som redan är godkända enligt den bestämmelsen och som använt biobränslen i sin certifikatberättigande elproduktion behöver inte på nytt ansöka om godkännande för den produktion som sker med användning av torv. Den särskilda beräkningen och rapporteringen av certifikatberättigande elproduktion enligt 2 kap. 4 § tredje stycket lagen om elcertifikat, som bl.a. skall tillämpas när man använder en blandning av certifikatberättigande och andra bränslen vid elproduktion, omfattar även sådan produktion som sker med användning av torv och icke certifikatberättigande bränslen.

5 § **Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en produktionsanläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten.**

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Ändringen är en följd av det förslag som har behandlats i avsnitt 4. Genom paragrafens nya lydelse skall godkännande av en anläggning ske även i de fall det är fråga om ett nytt kraftvärmeverk som använder torv vid elproduktionen och som inte redan omfattas av elcertifikatsystemet. Såsom framgår av kommentaren till 2 kap. 1 a § krävs det inget nytt godkännande av en anläggning som redan är godkänd för elproduktion med användning av biobränslen.

6 kap.

10 a § Elleverantörer, som hanterar kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år, skall fortlöpande till tillsynsmyndigheten anmäla de ersättningar de enligt 4 kap. 10 § tar ut av sådana elanvändare. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

Genom paragrafen införs en skyldighet för elleverantörer att fortlöpande, till tillsynsmyndigheten, anmäla den ersättning de enligt 4 kap. 10 § tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år. Gränsen, 50 000 kilowattimmar, har satts för att denna skyldighet bara skall omfatta den elanvändning som härrör från elanvändare med en mindre förbrukning av el, t.ex. privatpersoner med villor och lägenheter och småföretagare.

Med ersättning avses hela det belopp som elleverantören bestämt att ta ut med stöd av 4 kap. 10 § samt moms. Eftersom de ersättningar som leverantörerna tillämpar kan skifta från leverantör till leverantör, kan den totala ersättningen inkludera kostnaden för elcertifikaten, en administrativ kostnad, påslag och moms. Närmare föreskrifter om vid vilka tidpunkter anmälningarna skall göras och vilka uppgifter som skall lämnas i dessa avses meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten.

Enligt 15 § får en anmälan överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

I lagrådsremissens förslag var bestämmelsen placerad i en ny 6 kap. 16 a §, med en ny rubrik. Regeringen har genom den nu valda placeringen beaktat Lagrådets synpunkt, att det systematiskt är lämpligare att placera paragrafen som en ny 6 kap. 10 a § under den redan befintliga rubriken ”Vissa särskilda skyldigheter”.

15 § En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 §, en deklaration enligt 4 kap. 8 § och en anmälan enligt 6 kap. 10 a § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

Ändringen är en följd av det förslag som har behandlats i avsnitt 5. Genom tillägget i paragrafen kan en sådan anmälan som avses i 10 a § samt därtill hörande handlingar överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver. I 18 § andra stycket förordningen (2003:120) om elcertifikat har regeringen delegerat till tillsynsmyndigheten att meddela sådana föreskrifter såvitt avser ansökningar om godkännande av produktionsanläggningar enligt 2 kap. 5 §, anmälningar enligt 4 kap. 6 § samt deklarerationer enligt 4 kap. 8 § lagen (2003:113) om elcertifikat. Den nämnda bestämmelsen avses kompletteras med motsvarande delegering såvitt avser föreskrifter om att överföra nu ifrågavarande anmälningar och därtill hörande handlingar elektroniskt.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

3. Elleverantör som har gällande avtal med elanvändare som sträcker sig längre än till den 1 maj 2003 har rätt att av elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterar ta ut kostnaden för att hantera kvotplikten i enlighet med 4 kap. 10 §. *Sådan elleverantör omfattas inte av anmälningsskyldigheten enligt 6 kap. 10 a §.*

Anmälningsskyldigheten, såsom den föreslås utformas enligt 6 kap. 10 a §, skall inte gälla de kostnader för att hantera kvotplikten som elleverantörerna tar ut med stöd av denna punkt.

I lagrådsremissens förslag var undantaget i punktens andra mening placerat som ett andra stycke i 6 kap. 14 a §. Regeringen har genom den nu valda placeringen beaktat Lagrådets synpunkt, att en lämpligare placering av detta undantag är i denna punkt i övergångsbestämmelserna.

Sammanfattning av promemorian med förslag till ändringar i lagen (2002:113) om elcertifikat (dnr N2001/10077/ESB)

2003/04:42
Bilaga 1

Torv

Lagen (2003:113) om elcertifikat trädde i kraft den 1 maj 2003. Näringsutskottet har i sitt betänkande kommit till slutsatsen att torv bör ingå i elcertifikatsystemet. Riksdagen har tillkännagett som sin mening vad utskottet anfört (bet. 2002/03:NU6, rskr. 2003/03:133).

Skälen för Näringsutskottets slutsats är enligt betänkandet miljömässiga. Om torven inte blir certifikatberättigande kommer den att konkurreras ut av kol som bränsle i kraftvärmeverk. Näringsutskottet har vidare anfört att effekten av en ökad kolanvändning blir ökade miljöstörande utsläpp. Enligt utskottets bedömning föreligger det ingen risk för att torv skall tränga ut användningen av biobränslen, eftersom torven inte utgör något alternativ till biobränslen.

Hur torvbränsle klassificeras har betydelse dels för hur elcertifikatlagens ändamål skall definieras, dels för var torven skall behandlas i lagen. Regering anser att det finns starka skäl som talar för att torven inte bör likställas med och inordnas under begreppet förnybar energikälla, såsom det avgränsats i lagen om elcertifikat. Att inordna torven i elcertifikatsystemet, så att produktion av el med användning av torv även kommer att vara certifikatberättigande, innebär att lagens ändamål vidgas. Ändamålet blir således att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor och torv, vilket bör återspeglas i 1 kap. 1 § lagen om elcertifikat. Torven bör således omnämnas redan där.

Att av rent lagtekniska skäl använda begreppet "förnybar el" även på sådan el som producerats med användning av torv är acceptabelt. Begreppet "förnybar el" bör därför inte ändras eller kompletteras.

Definitionen av förnybara energikällor i 1 kap. 2 § 1 lagen om elcertifikat bör förtydligas. Enligt sin nuvarande lydelse är definitionen "en energikälla som förnyas på naturlig väg". Bakgrunden till detta är att man på så sätt undantar en förnyelse som sker på konstgjord väg. Det är således nödvändigt att komplettera definitionen med de förnybara energikällor som avses i lagen om elcertifikat, nämligen vindkraft, solenergi, vågenergi geotermisk energi samt vissa biobränslen och viss vattenkraft, med tillägget att de förnyas på naturlig väg.

Mot den angivna bakgrunden bör en ny bestämmelse, som anger förutsättningarna för att tilldelas elcertifikat vid elproduktion som sker med användning av torv, tas in som en egen paragraf efter 2 kap. 1 §, men före 2 §, som gäller vattenkraften.

Lagen (2003:437) om ursprungsgarantier avseende förnybar el (prop. 2002/03:85, bet. 2002/03:NU11, rskr. 2002/03:233) innehåller bestämmelser om en rätt för elproducenter att få s.k. ursprungsgarantier för el som producerats med användande av förnybara energikällor (förnybar el). Lagen, som innebär att EG-direktivet om främjande av el från förnybara energikällor på den inre marknaden för el (2001/77/EG),

det s.k. RES-direktivet, implementeras i vår svenska lagstiftning, skall träda i kraft den 1 oktober 2003. Lagens bestämmelser bygger i viss utsträckning på lagen om elcertifikat. Torv omfattas inte av RES-direktivet och följaktligen är torv inte heller en sådan energikälla som omfattas av den lagens bestämmelser. Att föra in torven i elcertifikatsystemet innebär inte att några ändringar bör göras i den lagen.

Såsom ovan beskrivits kommer den lagändring som torven föranleder att tillämpas på kraftvärmeverk, som kan eldas med biobränslen och torv, men även med inblandning av bränslen som inte berättigar till elcertifikat. 5 § 1 förordningen (2003:120) om elcertifikat gäller blandningar av biobränslen och ”annat bränsle”. Att föra in torven i elcertifikatsystemet bör föranleda en justering av begreppet ”annat bränsle” i den paragrafen, så att det tydligt framgår att det inte omfattar torv.

Enligt Torvutredningens bedömning väntas torvanvändningen öka i omfattning om torven blir ett certifikatberättigande bränsle. Det förväntade tillskottet till den certifikatberättigande elproduktionen bedöms bli relativt marginell och omfatta cirka 0,3 TWh elproduktion i kraftvärmeverk under 2004.

Elintensiv industri

I propositionen *Elcertifikat för att främja förnybara energikällor* (prop. 2002/03:40) konstaterade regeringen att kostnader motsvarande de som kvotplikten medför för svenska företag för närvarande saknas i flertalet av dessa företags konkurrentländer. Att ålägga den elintensiva industrin en kvotplikt skulle därför innebära en betydande konkurrensnackdel. Regeringen ansåg det därför motiverat att el som förbrukas i tillverkningsprocessen i stål- och metallverk, massa- och pappersindustrin, baskemikalieindustrin, gruvindustrin, cementindustrin och i petroleumraffinaderier undantas från kvotplikten.

I propositionen aviserade regeringen att det skulle finnas förutsättningar att göra en helhetsbedömning av de framtida villkoren för den elintensiva industrin med avseende på den samlade belastningen av skatter, avgifter och kvotplikt när Skattenedsättningskommittén (dir. 2001:29) slutfört sitt arbete. En sådan översyn skulle kunna göras i samband med den kontrollstation för klimatpolitiken som är planerad att genomföras 2004.

Regeringens bedömning är att det inte är lämpligt att redan nu göra en översyn av den internationellt konkurrensutsatta industrins kvotplikt. En sådan översyn bör i stället genomföras i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken 2004. Vid denna tidpunkt har också beredningen av Skattenedsättningskommitténs förslag (SOU 2003:38) kunnat slutföras och energiskattedirektivet bör ha trätt i kraft.

I avvaktan på denna översyn bör dock en utökning göras av de elintensiva industrier som skall omfattas av undantag från kvotplikten fr.o.m. beräkningsåret 2004. Denna utökning motiveras av dessa industriernas höga elförbrukning i förhållande till produktionsvärdet och att skapa enhetlighet i bedömningen av vilka industrier som skall undantas. Undantaget gäller endast den el som förbrukas i tillverkningsprocessen

och inte sådan förbrukning som hänförs till exempelvis kontor, lager och andra utrymmen i industrierna.

2003/04:42
Bilaga 1

Utgångspunkten för utökningen av kretsen elintensiva industrier är att skapa enhetlighet i bedömningen av vilka industrier som skall undantas från kvotplikt. Genom förslaget kommer även el som förbrukas i tillverkningsprocessen i industrin för återvinning av avfall och skrot av metall, blekning, färgning och annan textilberedning, framställning och bearbetning av planglas och framställning av vegetabiliska och animaliska oljor och fetter att omfattas av undantaget.

Information om ersättningar till elleverantörer

Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat system för att främja produktion av el med användning av förnybara energikällor och i fortsättningen även med torv. Detta innebär bl.a. att priset på elcertifikat kommer att variera i relation till det utbud och den efterfråga som finns på marknaden. De som hanterar kvotplikten har ålagts en skyldighet att årligen införskaffa ett visst antal elcertifikat i förhållande till elanvändarnas förbrukning av el. De kvotpliktiga elleverantörerna har enligt lagen om elcertifikat rätt att ta ut ersättning för den tjänst det innebär att hantera kvotplikten för de elanvändare som inte själva hanterar sin kvotplikt.

Elanvändaren bör ges möjlighet att jämföra de priser som elleverantörerna tillämpar när det gäller att hantera kvotplikten. Behovet av att på ett lättillgängligt sätt få tillgång till sådan information är särskilt stort för elanvändare med en liten förbrukning, t.ex. privatpersoner som bor i villor och lägenheter och småföretagare med en mycket begränsad rörelse. Det bör därför ställas ett krav på de elleverantörer som hanterar kvotplikten att till Statens energimyndighet regelbundet rapportera den ersättning som tas ut av dessa elanvändare för att hantera kvotplikten. Detta krav bör begränsas till sådana elanvändare, vars förbrukning inte överstiger 50 000 kilowattimmar per år.

Rapporteringen bör ske kvartalsvis, lämpligen genom att ersättningarna anmäls till myndigheten senast den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december varje år. Statens energimyndighet bör fortlöpande offentliggöra vilka ersättningar som elleverantörerna tillämpar, vilket kan ske genom att myndigheten lägger ut sådan information på sin hemsida eller på annat sätt offentliggör uppgifterna.

Energimyndigheten har i dag uppgiften att informera om elcertifikatsystemet och följa utvecklingen på elcertifikatmarknaden. Myndigheten hanterar också flera administrativa uppgifter i elcertifikatsystemet. Hanteringen av elleverantörernas rapportering av elcertifikatpriser bör kunna hanteras inom ramen för myndighetens nuvarande uppgifter.

Kvotens utveckling över tiden

Kvotplikten är det krav som ställs på de kvotpliktiga att inneha ett visst antal elcertifikat på sitt elcertifikatkonto den 1 april varje år för att slippa

att betala en kvotpliktsavgift. Inriktningen på kvotpliktsnivåerna lades fast för perioden 2003-2010 genom riksdagens beslut om *Elcertifikat för att främja förnybara energikällor* (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU6, rskr. 2002/03:133).

Inriktningen på kvotnivån grundar sig på beräkningar utifrån målet, en ökning av användningen av el från förnybara energikällor med 10 TWh från 2002 års nivå till och med 2010. Regeringens bedömning var att det är viktigt för systemets stabilitet och tillförlitlighet att kvotpliktsnivån fastställs för en längre tidsperiod.

De förslag som nu läggs fram, om att elproduktion som sker med torv i kraftvärmeverk skall vara certifikatberättigande och om att flera industrier skall omfattas av undantaget från kvotplikten, påverkar beräkningsunderlaget för kvotplikten så att vissa tekniska justeringar måste göras av kvoten.

Det är, som tidigare nämnts, regeringens avsikt att göra en översyn av den internationellt konkurrensutsatta industrins kvotplikt i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken år 2004. Den nu föreslagna justeringen av kvoterna bedöms inte påverka de grundläggande förutsättningarna för den förnybara elproduktionen inom elcertifikatsystemet. Den begränsade höjning av kvoterna som nu görs bedöms inte rubba stabiliteten i systemet. Inte heller bedöms höjningen skapa problem för elproducenterna eller dem som hanterar kvotplikten. Kvoterna justeras upp med 0,003 elcertifikat per förbrukad MWh el för år 2004 och därefter sker en gradvis höjning fram till år 2010 då kvoten höjs med 0,011 elcertifikat per förbrukad MWh el.

Förändringen av kvoterna framgår av följande tabell som också visar de tidigare kvotnivåerna före den föreslagna höjningen.

Beräkningsår för kvotplikt	Tidigare nivå	Antal elcertifikat per förbrukad MWh el
		Ny nivå
2004	0,081	0,084
2005	0,104	0,109
2006	0,126	0,132
2007	0,141	0,148
2008	0,153	0,161
2009	0,160	0,170
2010	0,169	0,180

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:116) om elcertifikat
dels att 1 kap. 1 och 2 §§ samt 2 kap. 5 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 2 kap. 1 a §,
dels att 4 kap. 1 § skall ha följande lydelse
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 6 kap. 14 a § samt
närmast före denna en ny rubrik av följande lydelse,
dels att 6 kap. 15 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor *och torv* (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

2 §

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: *en energikälla* som förnyas på naturlig väg,
1. förnybar energikälla: *vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, vissa bio-bränslen och viss vattenkraft*, som förnyas på naturlig väg.

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. kvotplikt: en elanvändares skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret), och

6. hantering av kvotplikt: att köpa elcertifikat, att ge in deklaration till tillsynsmyndigheten och att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret samt de övriga åtgärder som är förknippade med nämnda uppgifter.

2 kap.

*1 a §
Berättigad att tilldelas elcertifikat är även innehavaren av ett enligt 5 § godkänt kraftvärmeverk där el produceras med användning av torv.*

5 §

Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en produktionsanläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1 eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 §, eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

4 kap.

1 §

Kvotplikten för en elanvändare omfattar ett visst antal elcertifikat i förhållande till elanvändarens förbrukning av el enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per förbrukad MWh el	Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per förbrukad MWh el
2003	0,074	2003	0,074
2004	0,081	2004	0,084
2005	0,104	2005	0,109
2006	0,126	2006	0,132
2007	0,141	2007	0,148
2008	0,153	2008	0,161
2009	0,160	2009	0,170
2010	0,169	2010	0,180

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett fullt heltal, skall antalet avrundas till närmaste heltal. Kvotplikten skall dock alltid omfatta minst ett elcertifikat.

Om en elanvändares kvotplikt hanteras av en eller flera elleverantörer enligt 4 § första stycket, skall elanvändarens förbrukning av el anses motsvara den mängd el för vilken elanvändaren fakturerats av leverantören. Detsamma gäller den elförbrukning som sker hos elanvändare som avses i 4 § andra stycket 2 och 3.

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande sorters el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en leverantör har levererat till en förbrukare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som förbrukats i tillverkningsprocessen i stål- och metallverk, massa- och pappersindustrin, träskiveindustrin, baskemikalieindustrin, gruvindustrin, cementindustrin eller petroleumraffinaderier.

3. El som förbrukats i tillverkningsprocessen i

- a) stål- och metallverk,
- b) massa- och pappersindustrin,
- c) träskiveindustrin,
- d) baskemikalieindustrin,
- e) gruvindustrin,
- f) cementindustrin,
- g) petroleumraffinaderier,
- h) *industrin för återvinning av avfall och skrot av metall,*
- i) *industrin för blekning, färgning och annan textilberedning,*
- j) *industrin för framställning och bearbetning av planglas, eller*
- k) *industrin för framställning av vegetabiliska och animaliska oljor och fetter.*

4. El som en elanvändare själv producerat och förbrukat, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

5. El som har förbrukats i produktionen av el (hjälpkraft).

5. El som en elanvändare själv producerat och förbrukat, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

6. El som har förbrukats i produktionen av el (hjälpkraft).

Förteckning över remissinstanser

2003/04:42

Bilaga 3

Efter remiss har yttranden över promemorian Förslag till ändringar i lagen (2003:113) om elcertifikat (dnr N2001/10077/ESB) avgetts av Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Södermanlands län, Kommerskollegium, Finansinspektionen, Riksskatteverket, Konsumentverket, Statskontoret, Naturvårdsverket, Konkurrensverket, Affärsverket svenska kraftnät, Statens energimyndighet, Jernkontoret, Svenska Kommunförbundet, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Föreningen Sveriges Skogsindustrier, Landsorganisationen i Sverige (LO), Föreningen Sveriges energirådgivare, Danisco Sugar AB, Svenska Fondhandlareföreningen, Karlshamns AB, Nord Pool, Oberoende elhandlare, Plast- och Kemiföretagen, Svensk Elbrukarförening, Svenska Bioenergiföreningen, Svenska Gruvföreningen, Svenska Torvproducentföreningen, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO), Sveriges Vindkraftsleverantörer, Teknikföretagens Branschgrupper AB, Vindkraftsbranschen Investerings- och Projekteringsföretag och Världsnaturfonden.

Yttranden har även inkommit från följande: Rexam Glass Limmared AB, Rexam Petainer Lidköping AB, Svenska Kalkföreningen, Tekoindustrierna, Rexam Beverage Can Fosite AB och Gröna Näringens Riksorganisation.

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:113) om elcertifikat

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 5 § och 6 kap. 15 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 2 kap. 1 a § och 6 kap. 14 a § samt närmast före 6 kap. 14 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.**

1 §

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor *och torv* (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

2 §

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: *en energikälla som förnyas på naturlig väg,*

1. förnybar energikälla: *vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,*

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. kvotplikt: en elanvändares skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret), och

6. hantering av kvotplikt: att köpa elcertifikat, att ge in deklaration till tillsynsmyndigheten och att den 1 april varje år inneha elcertifikat i för-

2 kap.

1 a §

Berättigad att bli tilldelad elcertifikat är även innehavaren av ett enligt 5 § godkänt kraftvärmeverk, där el produceras med användning av torv.

5 §

Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en produktionsanläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1 eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 §, eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

6 kap.

Information om elleverantörernas ersättningar

14 a §

Elleverantörer, som hanterar kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år, skall fortlöpande till tillsynsmyndigheten anmäla de ersättningar de enligt 4 kap. 10 § tar ut av sådana elanvändare. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

Elleverantörernas skyldighet enligt första stycket gäller inte sådana kostnader som de tar ut med stöd av punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2003:113) om elcertifikat.

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 § *och* en deklARATION enligt 4 kap. 8 § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 §, en deklARATION enligt 4 kap. 8 § *och en anmälan enligt 6 kap. 14 a §* samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2004.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-10-30

Närvarande: f.d. regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist, justitierådet Nina Pripp och regeringsrådet Göran Schäder.

Enligt en lagrådsremiss den 16 oktober 2003 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnessakkunniga Karin Sjökvist.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

6 kap. 14 a §

Den föreslagna paragrafen gäller dels skyldigheten för elleverantörer som tar ut vissa ersättningar att lämna information till tillsynsmyndigheten om detta, dels denna myndighets skyldighet att offentliggöra informationen. Lagrådet vill ifrågasätta om det inte från system synpunkter vore lämpligare att placera paragrafen som en ny 6 kap. 10 a §. Under rubriken Vissa särskilda skyldigheter m.m. finns nämligen redan i 6 kap. 8 – 10 §§ bestämmelser om bl.a. koncessionshavares skyldighet att lämna tillsynsmyndigheten viss information. Den nya paragrafen skulle då inte behöva någon särskild rubrik.

I den föreslagna paragrafens andra stycke anges att elleverantörernas skyldighet enligt första stycket inte skall gälla sådana kostnader som de tar ut med stöd av punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om elcertifikat. En alternativ och enligt Lagrådets uppfattning lämpligare placering av detta undantag skulle vara i den angivna punkten av övergångsbestämmelserna. Med hänsyn härtill och om Lagrådets synpunkt beträffande paragrafens placering godtas, skulle punkten 3 i övergångsbestämmelserna kunna ges exempelvis följande lydelse:

”3. Elleverantör som har gällande avtal med elanvändare som sträcker sig längre än till den 1 maj 2003 har rätt att av elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterar ta ut kostnaden för att hantera kvotplikten i enlighet med 4 kap. 10 §. *Sådan elleverantör omfattas inte av anmälningsskyldigheten enligt 6 kap. 10 a §.*”

6 kap. 15 §

I paragrafen föreslås en komplettering för att också en anmälan enligt nya 6 kap. 14 a § skall kunna överföras elektroniskt. Om Lagrådets synpunkt beträffande inplaceringen av bestämmelsen om anmälningsskyldigheten följs, får hänvisningen till nämnda lagrum ändras till att avse 6 kap. 10 a §.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 november 2003.

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Ulvskog, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Bodström, Karlsson H., Lund, Nykvist, Andnor, Nuder, Johansson, Hallengren, Björklund, Holmberg, Jämtin

Föredragande: Leif Pagrotsky

Regeringen beslutar proposition 2003/04:42 Torv och elcertifikat